

'పిశ్యశాంతి'

రచన: శ్రీమాన్ అద్దంకి శ్రీరంగాచార్యులు

ఈ కవితలో అయిదు రంగాలు ఉన్నాయి.

దీనికి 'భాస్కర రాయబారం' అని కూడా పేరు.

ఈ కవిత్యము లోని కథా సారాంశము ఈ విధముగా ఉంది.

ఇందు మొదటి రంగమున కొండశిఖరాన బంగరుగోళములు నుదయించి తన తీక్షణ కిరణములతో కపిని నిద్రనుండి లేపినందుకు భానునిపై గినిసి తమతమనవ్యనాగరికతా దర్పము, తనలోని సహజమగు అహంకారముట్టిపడ భానును ఈసడించుచు ప్రసంగింప దొరకొనును. దానికి భానుడుగృడయతని అపివేకమును సిందించి యతని యజ్ఞానము ముదొలగించె. కపి పినమ్మడ భానుని నీష్కామకర్మ యోగమును నుతించి, పిశ్యశాంతికి మార్గము జూపుడని తాను, పెన్నుని ప్రార్థించిన యటుల దెల్పవలసినదని భానుని ప్రార్థించును. ద్వితీయ రంగములో, భానుడు వైకుంఠమున కరిగి, మానవుని వెతలను పెన్నునికి పివరించి, అతనితో, నేడు పికటాట్టహాసమున ర్పు రాక్షసత్వమును తొలగించు నుపాయము తెల్పుమని వేడుకొనును. మూడవ రంగమున, లక్ష్మీదేవి పెన్నుని లోని పిన్నదనము నారసి తత్కారణమడుగును. నాల్గవ రంగమున, చక్రపాణి వైకుంఠమున కొల్వ దీర్చి సకలదీకృతులను, దేవర్షి సిద్ధాదులను రాపించి, అణ్ణాది మారణాయుధముల వలన మానవ సమాజానికి ప్రాప్తించిన మహోపద్రవము నుగ్గడించి, మానవులో పెచ్చు పెరిగిన స్వార్థమును పివరించి దీని నివారణోపాయములను పివరించవల్సిందిగా నందరినీ కోరును. అప్పుడు వారందరును దండముతో గాక హృదయపరివర్తనము ద్వారా సాధించవలెననియు, అట్టి పరివర్తన కర్తించగల సామర్థ్యము బుద్ధిప్రోధకుడగు సూర్యునికి కలదుగాన సూర్యుని ఐక్యరాజ్యసమీతికి భగవత్సందేశమును పిన్పించు దూతగ పంపుట కర్ణముని ఐక్యకంఠమున పిన్నపించిరి. ఐదవ రంగములో భానుడు సభాభవనమున కువచ్చి, కపిని లోనికి బంపి, భాస్కరుని ప్రతినీధిగా, భవత్సందేశము ఉపదేశించెను. సభ్యులందరూ, తమ అపివేకమెఱిగి, యుద్ధములు మాని, ఈశ్వరార్పణ బుద్ధితో కర్మలునేయుచు, మానవత్వముతో మనగల మని మాట యాయు, సూర్యుడు, సందేశమున సఫలుడై దిపికి మఱును.

మొదటి రంగము:

(రవి, కపి సంభాషణ)

1. తే.గీ.

పగటివేళంత చె మహోద్భి బడలి సడలి
కందగడ్డవలెను మోము కంది పోవ
ఆలుబిడ్డల గూడంగ నాతురపడు
కార్మికుని భాతి భానుండు కానుపించె|

2. తే.గీ.

"ఎవరు మీరు మీపుట్టుక తెట్టి" వనుచు
ఎవ్వరిచ్చిరోగద మీకు నిట్టిశక్తి
కట్టు కట్టినట్టుగ మీరు చుట్టు చుట్టి
అడుగుదప్పక నాట్యములాడు కళల.

3.తే.గీ.

కార్యములకు నతడె మూలకారణుండు
అన్ని కర్మల జేయింప నతడె కర్త
కర్తలకు గర్త జగముల భర్త యతడు
అణువులో దాగి యూడించు నణువతండు.

4.తే.గీ.

రాత్రీయనక పగలనక రంగులె గయు
పీఠుల నెరుపటలో మాకు పీఠముదెలీయ
అక్కరకు రాసి చీల్లర హక్కులకును
అలీగి మేము సమ్మెలు నేయ నాటగట్టు.

5.తే.గీ.

యేడి సూర్యుండు? కనరాడునే" డటంచు
చీకటులు జగమెల్లెడ జీమ్ముకొసియె
పిలయ మారంభ మా యంచు వెలుగు జెంది
పిల్లపాపల జంకల్ బెట్టుకొనుచు.
(రవిచెప్తాడు)

6. తే.గీ.

మొన్న మొన్ననె కొందరు మీన్నుకె గసి
చంద మామను చెరబట్టు సాహసించి
తీర్గి వచ్చిన సంగతి తెలియు నాకు
దాడి నామీద జేసిన దారిలోనె

7. మాడిపోకుండ నిండ్లకు మరలగలరె

లేదు మెదడును నాడులు లేవతంచు
చవట సన్యాసి భానుండు చవట యంచు
చాటుచుంటివీ నీవన్నీ చోటులందు.

8. సర్వజగతీని ప్రేమైక సరణి గల్గి

కల్పిమెలసి తీరుగుచును కరుణగల్గి
అహము మమతలు పిడనాడు నతడుసుమ్మ
కష్టసుఖముల సమతను గల్గియుండు.

9. ఎదుట తప్పులు మన్నించి నెవడు వాడె

నీజముగా భక్తవరుడన నీలను బరగు
వాడు నాకతీ ప్రియుడగు పార్థ యనుచు

పరమపురుషుడు గీతలో బలుకలేద?
(ర పి, క పి మైత్రీ)

10. అర్హములు నాతనికి భక్తినంద జేసి
సన్నతీంతు ము వానిని మేన్నముట్ట
అనుచు భావించి మిగుల గ నంటి వినయ
మొప్ప పద్మభాంధపునీతో ముదమొలర్చ.

(క పి ర పిని రామబార ము జరుపుటకు పిన్నప ము)

11. కష్టమునకు దగు ఫలము గలుగజేయు
సాధనములున్న జగముల శాంతి గలుగు
సర్వరంగములందును శాంతి గలుగు
మార్గములు మాకు జూపుము మనువు మనుచు
పిన్నపింపుము మా గోడు పెన్నునకును
నెఱపు నీ రామబార ము నేర్పుమీర.

రెండవ రంగము.

(ర పి , నారాయణునికి , క పి చెప్పిన పీఠయాలు గురించి
పిన్నపించును)

12. మారణయుధముల పెక్కు మల్లీనారు
అస్త్రశస్త్రముల్ మోచామె నవనియందు
సిద్ధలోనున్న ప్రాణులు సిద్ధలోనె
భస్మమును జేయు "నాటము బాంబు" లిపిడు .

13. నేమిలాభము లేదయ్యి యిన్నిగలగ
నీలువనీడలేదచ్చోట నీతికిపుడు
నీతులెన్నియొ చెప్పితి గీతయందు
ధర్మశాస్త్రముల్ పినీచేతి ధర్మనుచు.

14. నేను సత్పి న కృషియంత నీటగలిసె
బుగ్గి ప్పాలైన పన్నీరు బోలె నకట!
వారి పతనము జూడంగ బాధగల్గ
చెప్పిచూడుము నీవైన యెప్పుమీర.

(మూడవ రంగము)

(లక్ష్మి , నారాయణునికి సలహా)

15. యుద్ధకాండలు మంకింక వద్దటంచు
చెప్పితిని యొగ మార్గము లొప్పుగాను
మంచి మాటలు మనుజుల మార్చదల్చి
ఎవరి పిధులను వారికి పివరమొప్ప.

16. సంధి పౌసంగంగ జేసిన శాంతి గల్గ

బృహ్మారుద్రాదులకు వార్త బంపవలయు
పదితలలు పన్ను పథక ము ఫల మునిచ్చు
అంచు సలహా నొసంగె నా యాదీలక్ష్మి.

(నాల్గవ రంగము)
(వైకుంఠ మంటపము)

17. ఆయుధము బట్టి ఛేదించ నలపిగాదు
దహనమందదు మంటలో దగులుకొనిన
తడవనేరదు నీరము దాని దగిలీ
ఎంత గాతీపీచిన నది యెండిచోదు.
18. పిలయతాండవ మొనరింప వెఱవడతదు
అణువుంకదాని భేధించి యదరిపడును
ఆయుధము లేక నయమున నణచవలయు
మంచీగాచెప్పి వానిని మలచవలయు.
19. చేయుమంగనె జగములు జేసినాను
మంచీచెడుగులు వానిలో మల్చినాను
మంచీనిపుడుహా! చెడుగది మించిపోయె
చెడుగును మలచి మంచీగా జేయవలయు.
20. నీకతడు ముర్దుబీడ్లడు నీరజాక్ష!
ఈగ వాలనీయపు గద నెన్నడైన
మానవునిపైన నొకస్పరి మాటకైన
ఏకు మేకయె కటకచా! ఏమిగతీయె.
21. కాని యానాడు నా కన్నుగప్పి వారు
కోట్లక్కడిగ ధన్యును కూడబెట్టి
పరుల బరి మార్చబూసిరి పాపమంక
సమరభావంబు లోకాన సమయజేయె.
22. పరమపురుషుడనేనంచు పరగనుండు
నన్ను పురుషోత్తమునిగ సన్నుతీంతు
నాదు నీజతత్వ మొఱిగియు నన్నుగొలుచు
నతడు సంపూర్ణభక్తితో నలరునెఱుడు.
23. పరము జేరును వారలు తీరిగి రారు
పదిలమగుచోటగు సతతము నాదునెలవు
వాదమును మాసి నాదగు పదముబట్టి
సకలధర్మములను వీడి శరణువేడి.
24. ఫలము నాక్రమము జేసి భక్తితోడ
నన్నె శరణము జొచ్చియు నమ్ముకొనిన
నెట్టి పాపములను మీమ్ము ముట్టనీక

మీ పృథ్వికి న్ మెచ్చియే మీకునిత్తు.

25. మోక్ష సామ్రజ్య పద మును ముద ము మీర
శోక ముల వీడి మీరి క సుఖ ము గనగ
అదియె నాతుదీ మాట గా ననగ వలయు
పోయి ర మ్మీక భాస్కరా! పొందు గాను.

(బదవ రంగ ము)

(బక్యరాజ్యస మేతీకి భాస్కర రాయబార ము)

26. అహము మమకార ములు రెండు నంటియుండ
ఆశయుములు సాధనక పి యుడ్డత గులు
చేయవల్సిన పనులకు చేటువచ్చు
చెల్లీయొ చెల్లకో త మకు చేయుచున్న.

27. జాతీ మత కుల జాడ్య సంకుచిత మతుల
బాంబులు వేయ జగ ములు భ సమగుచు
మంటలెగెనెను వైకుంఠ మంటప ముల
అలుక యన్న దెరుగునట్టి యాత్మభ వుడు

28. నీతిలే కున్న న పియన్ని నేల గూలు
యమసియమాల పిడచిన న సలు మీకు
సంఘజీవన మీలలోన సాగ గలద!
ధర్మమే నీతి, నీతియే ధర్మ మీలను.

29. ఆస్తికతను మించిన గొప్ప యాస్తిలేదు
భక్తిగతీగిన మీకదీ రక్తి నొసగు
నోదరత్యమనుచు మీరు సాదర మున
వీధులందున పృకటింతు వెన్నుపిఱచి.

30. కన్నతండ్రి యెవరో మీరు కనగలేక
తండ్రి యుండిన గద మఱి తనయులుండు
అతని గుర్తింపుకే జనుల రుచుచున్న
నోదరత్యము మీలోన శూన్యమగును.

31. యెండలో నెండి చీ కులై బెండుల గును
యెట్టియాఛాదనలు లేక గుట్టులేక
గాతీ వీచిన సిధుల రాలి పదును
మట్టి గొట్టుకొనుచు నవ్వీ యుట్టిండ.

32. చూచుచుందురు జాతీతో, చూడలేక
అంత యపరాధ మును జేయ సుంతయేసి
పాడి కాదయ్య మీకదీ వేడుక గున?
ఆరుబయట పిగ్రహముల నారబెట్ట.

33. నాయకులకెల్ల నీలలోన నాయకుడగు
నాదిదేవుని మూర్తిని నాలయముల
భక్తితో నీల్పి పూజింప ముక్తిదొరకు
భావములు గోచరించును భవ్యమైన.
34. కాలవతావరణగతి గలుగుచుండు
రంగుభేదాలు పెక్కులు రంగములను
ఎల్లమానవులొకటంచు నెంచుడయ్య
కలహములు మాసి మీరంత కలిసిమెలసి.
35. మనుజుజాతీకే యుద్ధము పెనుతుఫాను
మానవలు మంచినేపెంచు మనీషగల్గి
అడవిజంతువు లట్టుగ నటచుకొనుచు
పచ్చిమాంసము దినకండి కచ్చిరేగి.
36. పిశ్యజనహిత మాశించి పినుడు మీరు
యుద్ధములు మాని యిటుపైని యుండుడయ్య
కంటికిన్ రెప్పవలె మీమ్ము గాచుకొఱకు
వెన్నునిప్పుడే నేబోయి వేడుకొందు.
37. అన్నిటిని నొకటి గజేసి యంటియున్న
పరమపురుషుని పదములబట్టిపిడక
మీరు మెలగిన వాంఛితాల్ తీరునెపుడు
ముందుకు పదుడు చూడుడు ముందు చూపు
వెనుక చేకటి ముందుగ వెలుగుతీండు
మీదు సుపథంబు శాంతికి మీదు కట్టు
అనుచు భానుండు నటనుండి యిరిగె దీపికి.

శాంతిః శాంతిః శాంతిః
సర్వం శ్రీకృష్ణార్పణ మస్తు!

23/01/2006

